

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 18C/118/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8309205521
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Tomášová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2017:8309205521.29

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Tomášovou v právnej veci žalobcov: X. M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, G., 2. K. E., bytom ul. P. H., Š., 3. Z. E., bytom G. Č.. XX, 4. S. E., G. H. G. Č.. XX, 5. O. V., G. X. XX, E., žalobcovia v 1., 2., 4. a 5. rade zastúpení JUDr. Jánom Sopiakom, za účasti vedľajších účastníkov na strane žalobcov: 1. S. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/X, S., zast. Ľ. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. E. X, XXX XX K., 2. F. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/X, S., zast. Ľ. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. E. X, XXX XX K.Š., 3. K. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, E., proti žalovaným: 1. S. E., nar. XX.XX.XXXX bytom G. Č.. XX, 2. L. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom G.Q. Č.. XX, 3. Q. G.Á., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, K., 4. Z. E., nar. XX.XX.XXXX, zomr., žalovaní v 1. až 4. rade zast. JUDr. Ľubomírom Hudákom, advokátom, AK Námestie slobody 1, 066 01 Humenné, 5. M. K., bytom H. XX, E., 6. L. O., rod. S., bytom Q. U. XX/A, H., 7. S. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/XX, Ž., 8. Y. H., rod. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XX, S., 9. Y. H.Ž., rod. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XXXX/XX, G. - K., zast. Y. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O.Č. XXX/XX, S., 10. N. S., rod. Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. XX, XXXXX K., J. V., zast. Y. H.Č., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX/XX, S., o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva, takto

rozhodol:

Súd nepripúšťa zmenu petitu žaloby v zmysle návrhu právneho zástupcu žalobcov v 1., 3., 4. a 5. rade prednesenom na dnešnom pojednávaní.

Súd nepripúšťa, aby do konania na strane žalovaných pristúpil F. E., nar. X.X.XXXX, bytom N. XXX/XX, S..

Súd žalobu z a m i e t a.

Žalovaným v 1. až 4. rade vo vzťahu k žalobcom v 1. až 5. rade priznáva náhradu trov konania v plnom rozsahu.

Žalovaným v 5. až 10. rade náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca M. E., nar. XX.XX.XXXX, podal dňa 25.07.2006 na tunajšom súde žalobu o určenie, že do dedičstva po poručiťelke S. O., zomrelej dňa XX.XX.XXXX patria podiely z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX, XXX, XXX a XXX k. ú. G.. Pôvodne žalovanými boli S. E., nar. XX.XX.XXXX, L. S., nar. XX.XX.XXXX, Q. G., nar. XX.XX.XXXX, Z.J. E., nar. XX.XX.XXXX. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 18C/145/2006.

2. Podanie žaloby odôvodnil tým, že poručiťelka S. O., rod. Č., bola vedená ako podielová spoluvlastníčka nehnuteľností o ktorých v danom prípade sa jedná. Podľa Notárskej zápisnice č. J. X/XX

a J. X/XX žalovaní podľa zákona č. 293/1992 Zb. Nadobudli vlastnícke právo k týmto nehnuteľnostiam a to žalovaný v 1. rade v podiele 16/18 k nehnuteľnostiam na LV č. XXX, žalovaná v 2. rade v podiele 16/18 k nehnuteľnostiam na LV č. XXX, žalovaná v 3. rade v podiele 16/18 k nehnuteľnostiam na LV č. XXX a žalovaný v 4. rade v podiele 16/18 k nehnuteľnostiam na LV č. XXX. Jeho stará matka mala dve dcéry. Žalovaní nie sú jej potomkovia a uvedené nehnuteľnosti nikdy neužívali. Keď stav chcel majetkoprávne vysporiadať formou náhradného dedičského konania, zistil, že nehnuteľnosti patria žalovaným. Dozvedel sa o vydaní osvedčenia o vydržaní a následne o darovaní časti predmetných nehnuteľností v prípade žalovanej v 2. rade.

3. Uznesením č. k. 8C/145/2006-47 zo dňa 02.06.2008 súd pripustil, aby do konania na strane žalobcu ako vedľajší účastníci vstúpili S. H.H., F. Č., K. Č. a I. Č. ako právnych nástupcov po nebohej S. O. - vnukov poručiťky. Súd tak rozhodol na návrh žalobcu.

4. V priebehu súdneho konania žalobca dňa XX.XX.XXXX zomrel. Tunajší súd uznesením č.k. 8C/145/2006-87 konanie o žalobe žalobcu M. E., nar. XX.XX.XXXX voči žalovaným zastavil. Súd žalobu žalobcu M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., E. X, vedľajších účastníkov na strane žalobcov v 1. S. H., 2. F. Č., 3. K. Č. a 4. I. Č. proti žalovaným 1. S. E., 2. L. S., 3. Q. G. a 4. Z. E. o určenie nehnuteľností patriacich do dedičstva po poručiťke S. O., rod. Č.j, zomrelej XX.XX.XXXX vylúčil na samostatné konanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 31.03.2009. Konanie bolo ďalej vedené pod sp. zn. 18C/118/2009.

5. Právny nástupcovia po zomrele M. E., nar. XX.XX.XXXX a to K. E., Z. E., S. E., O. V.Á., vyslovili svoj súhlas so vstupom do konania na strane žalobcov. Uznesením č.k. 18C/118/2009 zo dňa 01.06.2010 súd nepripustil vstup L. O., M. K., S. Č., Y. H., Y. H. a N. S. ako účastníkov do konania na strane žalobcov.

Uznesením č.k. 18C/118/2009-310 zo dňa 10.10.2012 súd pripustil, aby do tohto konania na strane žalovaných vstúpili ako 5. M. K., bytom E., W.. H. XX, Ž. 6. L. O., rod. S., bytom H., Q. U. XX/A, žalovaný 7. S. Č., nar. XX.X.XXXX, bytom Ž., W.. S. XX, žalovaná 8. Y. H., rod. Č., nar. XX.X.XXXX bytom S., ul. O. XX, žalovaná 9. Y. H., rod. Č., nar. X.X.XXXX, bytom G., K., E. XXXX/XX a žalovaná 10. N. S., rod. Č., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XX, XXXXX K., J. N. V..

6. V priebehu súdneho konania dňa XX.XX.XXXX zomrel vedľajší účastník na strane žalobcov a to I. Č.. Právny zástupca žalobcov navrhol, súd rozhodol pribratí právnych nástupcovia zomrelého na jeho miesto do konania a to J. Č. a J. S.. Právny nástupcovia písomne dňa 17.06.2016 súdu oznámili, že nesúhlasia so vstupom do konania ako vedľajší účastníci na strane žalobcov.

7. Na pojednávaní konanom dňa 23.10.2017 bol zo strany právneho zástupcu žalobcov v 1., 2., 4., a 5. rade podaný návrh na zmenu petitu žaloby v nasledovnom znení: „ Súd určuje, že nehnuteľnosti, ktoré sú zapísané na mene žalovaných v 1., 2., 3. a 4. rade v katastri nehnuteľnosti na LV č. XXXX, kat. územie G., parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X pod I. v podiele 16/18, na mene žalovaného v 1. rade na LV č. XXXX, parc. č. XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX/X pod G. v podiele 16/18, na mene žalovanej v 2. rade na LV č. XXXX, parc. č. XXX/X na LV č. XXXX, parc. č. XX/X pod G. v podiele 16/18 vedené na mene žalovanej v 3. rade a na LV č. XXXX, parc. č. XXX/X a XXX/X pod G. v podiele 16/18 na mene F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX S.borce, patria do dedičstva po nebohej S. G., rod. Č., nar. XX.X.XXXX, naposledy bytom G. Č.. XX v podiele 16/18 k celku“

Zároveň právny zástupca žalobcov v 1., 2., 4., a 5. rade navrhol, aby bol do konania pribratý ako ďalší žalovaný F. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX/XX S. ako právny nástupca pôvodne žalovaného v 4. rade.

8. Podľa § 139 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

Podľa § 142 ods. 1 CSP, o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávaní, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávaní, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávania.

Podľa § 142 ods. 2 CSP, uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu žaloby, doručuje súd subjektom, ak neboli prítomné na pojednávaní, na ktorom nastala zmena, do vlastných rúk.

V danej právnej veci vzhľadom na právny dôvod, pre ktorý súd žalobu zamietol (viď nižšie), z dôvodu hospodárnosti súd návrh na pripustenie zmeny petitu žaloby zamietol. Vyhovením návrhu by došlo k zbytočnému predlžovaniu súdneho konania a v konečnom dôsledku v danom spore sa súd meritom veci ani nezaoberal, pretože žalobu zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie.

9. Podľa § 79 CSP, na návrh žalobcu môže súd pripustiť, aby do konania pristúpil ďalší subjekt. Súhlas toho, kto má takto do konania pristúpiť, je potrebný, ak má vystupovať na strane žalobcu.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol aj návrh na pribratie ďalšieho účastníka na strane žalovaného do konania.

10. Žalovaní s podanou žalobou nesúhlasili a žiadali ju zamietnuť.

11. Súd sa oboznámil so žalobou a jej prílohami a to výpisom z poz. kniž. vložky č. XX, výpisom z pozemnostného hárku č. XXX, notárskymi zápisnicami, písomnými prehláseniami p. O. a p. Q., p. Č., p. Q. S. a p. M. Č. osvedčením o zápise do evidencie samostatne hospodáriaceho roľníka, LV č. XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXXX, XXX, XXX, XXX, XXX, prehlásením S. K., písomnými vyjadreniami strán sporu, výpoveďami strán sporu a svedkov a zistil tento skutkový stav veci:

12. Podľa výpisu z poz. kniž. vložky č. XX, kn. hárok: XXX, pozemky mpč. XXX/X - roľa o výmere 97 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 52 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 80 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 57 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 76 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 46 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 77 m2, mpč. XXX/X - lúka o výmere 13 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 97 m2, mpč. XXX/X - lúka o výmere 30 m2, mpč. XXX/X - lúka o výmere 68 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 43 m2, mpč. XXX/X - lúka o výmere 68 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 86 m2, mpč. XXX/X - roľa o výmere 46 m2, mpč. XXX/X - lúka o výmere 15 m2, podielovými spoluvlastníkmi uvedených nehnuteľností boli vdova S. O., rod. Š. Č. v podiele 16/18, M. Č., rod. O. v podiele 1/18 a mal. M. E. (syn M.) v podiele 1/18.

13. Z výpisu z pozemnostného hárku č. XXX, okres S. zo dňa 17.07.1997 vyplýva, že spoludržiteľmi nehnuteľnosti par. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, boli vd. O. S.V. v podiele 16/18, M. Č., rod. O. v podiele 1/18 a mal. M. E. v podiele 1/18

14. Z Notárskej zápisnice J. X/XX, J. X/XX vyplýva, že dňa 09.01.1997 formou notárskej zápisnice bola osvedčená prehlásenie účastníkov S. A., rod. E. nar. XX.XX.XXXX, Z. E. nar. XX.XX.XXXX, S. E., nar. XX.XX.XXXX, o nadobudnutí vlastníckeho práva na základe vydržania podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. k nehnuteľnostiam vedeným ako neknihované parcely v kat. území G. v pozemnostnom hárku XXX, zapísaných na S. O. a spol. Podielové spoluvlastníctvo pôvodných spoluvlastníkov zaniklo na základe reálnej delby ešte pred druhou svetovou vojnou. S. O. nehnuteľnosti darovala pred druhou svetovou vojnou zaťovi M. E., ktorý ju dochoval. Ten nehnuteľnosti užíval do roku 1961, keď ich podelil medzi svoje deti ústnou darovacou zmluvou, keď každému daroval podiel 16/18 k celku. Oni potom nehnuteľnosti užívali v rozsahu spoluvlastníctva od roku 1969 - 1970, kedy boli vnesené do JRD. Na základe uvedeného sa vykoná záznam na Okresnom úrade, odbor katastrálny, okres S. nasledovne, k parc. č. XXX/X, č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X sa vyznačí vlastnícke právo S. A. v pomere 16/18 k celku, k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XX/X, Č.. XXX/X, sa vyznačí vlastnícke právo Z. E. v pomere 16/18 k celku, k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X sa vyznačí vlastnícke právo S. E. v pomere 16/18 k celku.

Dňa 20.02.1998 bol podaný návrh na záznam vlastníckeho práva.

15. Z Notárskej zápisnice J. X/XX, J. X/XX vyplýva, že dňa 16.01.1998 formou notárskej zápisnice bola osvedčená prehlásenie účastníkov M. K., rod. E. nar. XX.XX.XXXX, Q. G., rod. E. J.. XX.XX.XXXX, o nadobudnutí vlastníckeho práva na základe vydržania podľa § 63 zákona č. 323/1992 Zb. k nehnuteľnostiam vedeným ako neknihované parcely v kat. území G. v pozemnostnom hárku XXX,

zapísaných na S.V. O. a spol. Podielové spoluvlastníctvo pôvodných spoluvlastníkov zaniklo na základe reálnej deľby ešte pred druhou svetovou vojnou. S. O. nehnuteľnosti darovala pred druhou svetovou vojnou zaťovi M. E., ktorý ju dochoval. Ten nehnuteľnosti užíval do roku 1961, keď ich podelil medzi svoje deti ústnou darovacou zmluvou, keď každému daroval podiel 16/18 k celku. Oni potom nehnuteľnosti užívali v rozsahu spoluvlastníctva od roku 1969 - 1970, kedy boli vnesené do JRD. Na základe uvedeného sa vykoná záznam na Okresnom úrade, odbor katastrálny, okres S. nasledovne, k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X sa vyznačí vlastnícke právo M. K. v pomere 16/18 k celku, k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X sa vyznačí vlastnícke právo Q. G. v pomere 16/18 k celku.

Dňa 12.02.1998 bol podaný návrh na záznam vlastníckeho práva.

16. Žalovaní v písomnom vyjadrení zo dňa 05.01.2007 uviedli, že vlastníckmi žalovaných nehnuteľností sú oni. Tieto nadobudli právoplatne v súlade s právnym poriadkom, na základe notárskeho osvedčenia.

17. Žalovaní 1. až 4. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 14.12.2009 uviedli, že sporné parcely boli darované neb. O. zaťovi M. E., ktorý ich mal celú dobu v držbe a ich užíval. Svedčí o tom aj osvedčenie z roku 1994 potvrdené Mestským úradom v S. a tiež potvrdenie v knihe evidencie hosp. zvierat a pozemkov z roku 1959. Tieto pozemky predchodcovia žalovaných užívali dobromyseľne a nikým neboli vo svojom práve rušení. O pozemky nikto neprejavil záujem, ale až 9 po zaknihovaní a prevedení notárskou zápisnicou. Ani po ROEP-ke v roku 2005 sa nikto nedomáhal a ani iným spôsobom neprejavil právny záujem.

Z pripojeného prehlásenia p. S. O. a p. S. Q. zo dňa 14.11.1997 vyplýva, že uvedené osoby v ňom prehlásili, že podľa ich vedomostí nebohá S. O., ktorá bola podielovou spoluvlastníčkou v podiele 16/18 k parcelám č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, kat. územie G. , tieto nehnuteľnosti darovala M. E., ktorý bol jej zaťom a ktorý ju spoločne so svojou druhou manželkou dochoval. Tieto niekedy v 60-tych rokoch podelil medzi svoje deti tak, že každému pridal podiel 16/18-in a to S. A. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X a Č.. XXX/X, Z. E. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X a Č.. XXX/X, M. K. k par. č. XXX/X a č. XXX/X, Q. G. k parc. č. XXX/X a XXX/X, S. E. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X a Č.. XXX/X. Takto nadobudnuté podiely sa užívali až do vzniku JRD a ohľadom ich užívania neboli žiadne spory.

Z osvedčenia o zápise do evidencie samostatne hospodáriaceho roľníka vystaveného Mestským úradom v S. dňa 19.04.1994 vyplýva, že Z. E., nar. XX.XX.XXXX, bol zapísaný ako SHR, predmet činnosti - výroba a úprava poľnohospodárskych výrobkov, chov králikov.

18. Žalobkyňa v 5. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 01.02.2010 uviedla, že jej prababka sporný podiel k nehnuteľnostiam na nikoho nepreviedla, užívala ho až do svojej smrti v roku 1962, resp. tesne pred smrťou, nakoľko nehnuteľnosti boli zobraťé do užívania družstva.

19. Žalovaní v 1. až 4. rade v písomnom vyjadrení zo dňa 18.11.2010 uviedli, že sporené parcely boli darované neb. S.V. O. zaťovi Z. E. a on tieto pozemky užíval ako svoje vlastníctvo od roku 1944 do januára 1961, t.j. najmenej 17 rokov. Oni pozemky následne užívali od roku 1961 do 09.01.1997, kedy bola spísaná notárska zápisnica, t.j. užívajú ich 37,5 roka, vrátane užívania socialistickou organizáciou JRD, pričom táto doba sa započítava do užívania v zmysle § 18 zák. č. 293/1992 Zb.

Z pripojeného prehlásenia p. S. Č., p. Q. S. a p. M. Č. zo dňa 18.12.2009 vyplýva, že uvedené osoby v ňom prehlásili, že podľa ich vedomostí nebohá S. O., ktorá bola podielovou spoluvlastníčkou v podiele 16/18 k parcelám č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, kat. územie G. , tieto nehnuteľnosti darovala M. E., ktorý bol jej zaťom a ktorý ju spoločne so svojou druhou manželkou dochoval. Tieto niekedy v 60-tych rokoch podelil medzi svoje deti tak, že každému pridal podiel 16/18-in a to S. A. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X, Č.. XXX/X a č. XXX/X, Z.Á. E. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X a č. XXX/X, M. K. k par. č. XXX/X a č. XXX/X, Q. G. k parc. č. XXX/X a XXX/X, S. E. k parc. č. XXX/X, Č.. XXX/X a č. XXX/X. Takto nadobudnuté podiely sa užívali až do vzniku JRD a ohľadom ich užívania neboli žiadne spory.

Z pripojeného výkazu roľníkov v roku 1959, obec G., M. E. bol v uvedenom zozname zapísaný bod č. XX.

XX. S. K. ako bývalý predseda JRD v rokoch 1987 až 1992 v čestnom prehlásení zo dňa 23.02.2011 uviedol, že má vedomosť o tom, že v katastri obce G. hospodáril na poľnohospodárskej pôde JRD H. a to v rokoch 1953-2003.

21. Pôvodný žalobca M. E. vo svojej výpovedi dňa 28.02.2007 uviedol, že jeho stará matka S. O. mala dve dcéry, jeho matku S., otec sa volal M. E., vydatú E. a M. Č., sestru jeho matky. Všetci sú mŕtvi. Dedičské konanie nebolo ani po starej matke a ani po jeho otcovi, ani po jeho matke. Dedičské konanie bolo po M. Č.. Sporné nehnuteľnosti sú role a lúky, ktoré užívala jeho stará matka sama v celosti a to až do jej smrti v roku 1962. Potom nehnuteľnosti zobralo družstvo do družstevného užívania.

22. Pôvodne žalovaný v 4. rade Z. E. vo svojej výpovedi uviedol, že skutočne S. O.Á. mala 2 dcéry M. a Z.. Otcom bol M. E.. X. O. sa vydala za M. E., zomrela. Otec sa potom opätovne oženil a zobral si M. G. a z toho vzťahu sú oni piati + žalobca. V spoločnej domácnosti žili s babkou S. O.. Tá ešte za života podelila nehnuteľnosti a to 1/18 dala M. Č. a 1/18 dala mal. M. E.. Zbytok nehnuteľností si ponechala, s tým, že niekto ju dohovára. Skutočne ju dohovára jeho matka spolu s mal. M. E., otcom. Vychovala aj žalobcu, i keď išlo o macochu. Účastníkom konania by mala byť aj M. K., nevlastná sestra žalobcu.

23. Žalobkyňa v 3. rade vo svojej výpovedi uviedla, že do rodiny E. sa vydala v roku 1959. Sporné nehnuteľnosti v tom čase užívali žalovaní a to preto, lebo bývali v rodičovskom dome s právnym predchodcom. Ohľadom užívania sporných nehnuteľností v ich rodine neboli hádky. Oni však žalovaných za vlastníkov nehnuteľností nepovažovali, nakoľko vlastníkom nehnuteľností sa cítil jej muž. V tom čase oni v G. nebývali, bývali v S., preto si vlastnícke právo k nehnuteľnostiam nevybavovali. To či nehnuteľnosti boli v užívaní JRD, tak uviedla, že asi boli v užívaní, lebo v tom čase už existovalo.

24. Žalobkyňa v 5. rade vo svojej výpovedi uviedla, že sporné nehnuteľnosti pred odovzdaním do JRD užívala matka jej otca S. O.Q.. Z rozprávania otca vie, že žalovaní nehnuteľnosti neužívali.

25. Žalovaný v 1. rade vo svojej výpovedi uviedol, že sporné nehnuteľnosti svokra jeho otca podarovala jeho otcovi a jeho manželke z dôvodu, že sa o ňu starali, lebo bývala v ich rodinnom dome a to až do smrti. Nehnuteľnosti užívala jeho rodina až do založenia JRD. Prvýkrát nehnuteľnosti JRD začalo užívať v roku 1953, potom sa rozpadlo, bolo založené ďalšie družstvo a toto ich užívalo do revolúcie. Babka nehnuteľností jeho rodičom darovala. Posledné roky bola babka bezmocná, bolo potrebné sa o ňu starať. O babku sa staral aj on a babka mu hovorila, že pozemky budú jeho.

26. Žalovaná v 2. rade vo svojej výpovedi uviedla, že vzhľadom na jej vek, nemá vedomosti o tom, ako sa s nehnuteľnosťami nakladalo. Z rečí rodičov vie, že pozemky užívala ich rodina, nakoľko babka im ich dala. Pamätá sa na to, že jej rodičia sa snažili vysporiadať tieto pozemky a jej ujo M. E. iba mávol rukou a povedal, že nech si s nimi robia čo chcú.

27. Žalovaná v 3. rade vo svojej výpovedi uviedla, že odkedy sa pamätá, sporné nehnuteľnosti užívala ich rodina a to na základe toho, že doopatrovala S. O.. Táto ich rodine podarovala sporné nehnuteľnosti. On ako decko na týchto nehnuteľnostiach pomáhal, no nevie presne o ktoré nehnuteľnosti išlo. Kedy nehnuteľnosti boli podarované nevedela uviesť.

28. Žalovaný v 4. rade vo svojej výpovedi uviedol, že jeho otec M. E. sa oženil v roku 1934 a bývali v spoločnej domácnosti s S. O., teda jeho svokrou. Od toho času sa fakticky ujali užívania sporných nehnuteľností a užívali ich do založenia JRD, t.j. do roku 1959, pretože vie, že ešte v uvedenom roku odovzdávali kontigenty z tých nehnuteľností. Jeho otec v rokoch 1960, resp. 1961 chcel vysporiadať a rozdeliť medzi svoje deti, nakoľko sa cítil byť ich vlastníkom. Babka svoje nehnuteľnosti podelila medzi svoje deti a ja žalobcovia dostali určité nehnuteľnosti. Nehnuteľnosti ktoré dostala ich rodina si vysporiadali a sú zapísané na ich meno. Ich otec im povedal, že nehnuteľnosti budú patriť im, pričom konkrétne parcely neurčil ale povedal, že každému budú patriť rovnakým dielom. Oni sa medzi sebou dohodli a nehnuteľnosti a začali ich užívať potom ako sa rozpadlo JRD.

29. Svedkyňa Q. S.H. vo svojej výpovedi uviedla, že v roku 2009 podpísala prehlásenie ako podklad k vysporiadaniu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré si vysporiadali žalovaní. Žalovaní sa starali

o svoju babku O. a tiež užívali jej pozemky. To akou formou nadobudli vlastníctvo, či darovaním, kúpou a lebo iným spôsobom, nevedela uviesť. Sporné pozemky žalovaní užívali do času, kým ich nezabralo JRD. Na sporných nehnuteľnostiach žalovaní robili, lebo ich tam videla. Videla aj zomr. K. E..

30. Svedkyňa Q. L. vo svojej výpovedi uviedla, že otec žalovaných bol ženatý s Y., keď zomrela ostal syn M. a zdedil aj svokru. Jej rodičia rozprávali, že ju mal dochovať a vychovať aj syna. Tak mu všetko darovala, teda zeme. On sa potom oženil s p. G. . Vtedy mu baba povedala, že všetky pozemky dáva jemu za to, že ju dochová. On sa staral o pozemky, odvádzal kontigenty. Nič sa vtedy neprepisovalo. Potom prišlo družstvo, nikto sa o zeme nestaral. Vie uviesť, že keď chodili s kravami na pole, tak vždy vedeli že toto je ich a toto je E.. Právny predchodca žalovaných nehnuteľnosti nadobudol iba ústne, boli to zeme na K., na H., na O., na K., pod H., tak to volali. O tom či sa pozemky delili potom medzi deti nemala vedomosť.

31. Svedkyňa S. Č. vo svojej výpovedi uviedla, že poznala majetkové pomery S. O., nakoľko bola jej príbuzná. Bola nevestou jej brata. Vie o tom, že ona vlastnila dom a polia v katastri obce G.. Jej dcéra Z. sa vydala za M. E., avšak zomrela mladá. M. sa potom oženil s M. G. a mali 5 detí. S prvou manželkou mal syna M.. Druhá dcéra S. O. M. Č. sa po druhej svetovej vojne odsťahovala do Sovietskeho zväzu a do obce sa vrátila okolo roku 1960 a postavila si v obci rodinný dom. S. O. bola chorá a staral sa o ňu zať M. E.. Bola chorá hneď po vojne. Ležala v posteli. Nakoľko sa o ňu starali aj s manželkou ako o vlastnú matku, rozhodla sa im svoj majetok prenechať. Pri tom, keď nehnuteľnosti mali byť darované nebola prítomná. To vie z rozprávania. Išlo o nehnuteľnosti v obci G.. Išlo o rodinný dom, pozemok na ktorom je postavený a o role. Po smrti p. O. pozemky užíval M. E.. Či nehnuteľnosti podaroval deťom už nevedela povedať. Osobne od p. O. počula, že všetok svoj majetok zanechá svojmu zaťovi a jeho manželke, pretože sa o ňu starajú.

32. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP").

Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 470 ods. 2 CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany

Podľa § 137 CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určenie, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určenie právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

33. Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) platného a účinného do 30.06.2016, návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä, o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 91 ods. 2 O.s.p., ak však ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane, platia úkony jedného z nich i pre ostatných. Na zmenu návrhu, na jeho späťvzatie, na uznanie alebo vzdanie sa nároku a na uzavretie zmiernu je však potrebný súhlas všetkých účastníkov, ktorí vystupujú na jednej strane.

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p., ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

34. Keďže žalobný návrh bol podaný pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti je nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase jeho podania. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 CSP.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 CSP) neexistencie právneho vzťahu a dospel k záveru, že na takomto určení nie je u žalobcov daný naliehavý právny záujem.

35. Otázku naliehavého právneho záujmu v čase podania žaloby upravoval § 80 ods. 1 písm. c) O.s.p.. Podľa tohto zákonného ustanovenia, žalobou bolo možné požadovať, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie je tak skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení právny záujem.

Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany žalobcovho práva, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom prípadne bude musieť nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie.

Rozhodnutie súdu o určovanom návrhu predpokladá, aby ešte pred jeho vydaním boli splnené podmienky práva na žalobu, ktoré procesná teória označuje ako podmienky žalovateľnosti, to však len za predpokladu, že okruh strán sporu zodpovedá ust. 91 ods. 2 O.s.p.

36. Aktívnu vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.06.2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

37. V prípade nerozlučného spoločenstva opomenutie konať s osobou, ktorej z hmotno-právnych predpisov vyplýva postavenie nerozlučného spoločníka v hmotného práva, musí nájsť svoj odraz aj v rozhodnutí súdu. V prípade tohto spoločenstva platí ustálená judikatúra súdov, podľa ktorej, ak neboli stranami sporu všetci do úvahy prichádzajúci nerozluční spoločníci, rozhodnutie súdu nemôže byť účinné voči tým, ktorí neboli účastníkmi konania a z tohto dôvodu návrh treba bez ďalšieho zamietnuť. Dedičia sú až do vyporiadania dedičstva považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva a z právnych úkonov týkajúcich sa vecí patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne; v sporoch s inými osobami týkajúcimi sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov.

Z tohto dôvodu nepostačuje, ak na návrh žalobcov právny nástupcovia po poručiteľke vystupujú v konaní ako vedľajší účastníci na strane žalobcu. Postavenie vedľajšieho účastníka v zmysle platnej právnej úpravy v rozhodnom čase bolo síce charakterizované rovnakými procesnými právami a povinnosťami ako účastníka, na strane ktorého sa pripojil, no prípadné dôsledky právoplatného súdneho rozhodnutia s poukazom na hmotné právo boli pre neho odlišné ako pre účastníka konania. Z tohto dôvodu pri určovacej žalobe, akú podali žalobcovia na súd, nepostačuje, aby právni nástupcovia po poručiteľke vystupovali v konaní len v pozícií vedľajšieho účastníka. Ak tieto osoby nemali záujem vystupovať v konaní v pozícií žalobcov, žalobcovia mali postupovať tak, aby ich v žalobe označili v pozícií žalovaných. Týmto spôsobom by docielili úplný okruh strán sporu. Ak sa konania nezúčastnia všetci nerozluční spoločníci, nemôže súd návrhu vyhovieť pre nedostatok vecnej legitimácie vyplývajúcej z hmotného práva. Určovací výrok rozsudku má účinnosť iba vo vzťahu k strane sporu a nie aj voči tretím osobám. Ak nebol v žalobe uvedený úplný okruh účastníkov konania, nemôže byť daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Predpokladom úspešnosti žaloby je preukázanie toho, že strany sporu sú vecne legitimované (t.j. že žalobu podal nositeľ určitého hmotnoprávneho oprávnenia proti tomu, kto je z hľadiska hmotnoprávneho nositeľom tomu zodpovedajúcej povinnosti).

38. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/183/2009 zo dňa 30.05.2011 podľa ktorého, pokiaľ sa v konaní o dedičstve vyskytne rozpor o tom, čo patrí do dedičstva po poručiteľovi, procesným nástrojom na jeho odstránenie je žaloba na určenie, že tá-ktorá vec (právo) patrí do dedičstva po poručiteľovi. O takejto žalobe rozhodne súd v sporovom konaní, účastníkmi ktorého (buď ako žalobcovia alebo žalovaní) sú všetci dedičia. Žaloba na určenie predmetu dedičstva je rozhodovacou praxou súdov považovaná za prípustný prostriedok riešenia sporov o tom, či určitá vec (právo) patrí do dedičstva (obdobný právny názor zaujal už Najvyšší súd Slovenskej republiky napr. v uznesení z 28. septembra 2006 sp.zn. 3 Cdo 178/2006). Pritom pre takéto sporové občianske súdne konanie treba všetkých účastníkov konania o dedičstve považovať za nerozlučných spoločníkov podľa § 91 ods. 2 O.s.p. (pozri. tiež R 49/82 alebo R 65/2003).

39. V danej právnej veci okruh strán sporu nezodpovedá ustanoveniu § 91 ods. 2 O.s.p., podľa právnej úpravy platnej a účinnej od 1.7.2016 nezodpovedá § 77 Civilného sporového poriadku. Nie všetci dedičia po poručiteľke v konaní vystupujú ako strany sporu či už ako žalobcovia alebo žalovaní. Dedičia poručiteľky S. H., F. Č. a K. Č. v konaní vystupujú iba ako vedľajší účastníci na strane žalobcov. Pôvodný vedľajší účastník v 4. rade I. Č. v priebehu súdneho konania zomrel, práv. zást. žalobcov navrhol aby jeho dedičia a to J. Č. a J. S. vstúpili do konania namiesto právneho predchodcu, s tým však obe dedičky vyslovili nesúhlas a súd tento ich ikon posúdil ako oznámenie o tom, že do konania ako vedľajší účastníci na strane žalobcov nevstupujú. Vzhľadom na uvedené ani osobitne o návrhu práv. zást. žalobcu nerozhodoval, nakoľko v zmysle v tom čase platného a účinné ust. § 93 ods. 3 O.s.p., súd rozhodoval iba o prípustnosti vedľajšieho účasti, teda iba v prípade vstupu vedľajšieho účastníka do konania a iba na námietku strany sporu, pričom právne nástupkyne I. Č. do konania ako vedľajšieho účastníčky konania nevstúpili. Teda v danom spore ani ďalší dedičia po poručiteľke nie sú žiadnou zo strán sporu.

40. V zmysle ustanovenia § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. K nadobudnutiu dedičstva poručiteľovým dedičom však nedochádza len na základe smrti poručiteľa. Právna úprava dedičského práva vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva; predpokladá okrem iného, že dedičstvo po každom poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté, že konanie o dedičstve sa začína i bez návrhu a že v konaní o dedičstve musí byť prejednaný tiež majetok, ktorý pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí dedičstva nebol známy (nebol zistený). Podľa uznesenia súdu (skôr rozhodnutia štátneho notárstva) o potvrdení dedičstva alebo o vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. V dobe smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičstva právoplatným uznesením súdu, tu nemôže byť istota, s akým výsledkom dedičské konanie skončí, najmä kto sa stane poručiteľovým dedičom ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerými poručiteľovými dedičmi. Ak zanechal poručiteľ viacerých dedičov, prejavuje sa tento stav, aký tu vzniká v dobe od smrti poručiteľa až do vyporiadania dedičstva právoplatným uznesením súdu, tiež v ich vzájomných vzťahoch k majetku patriacemu do dedičstva. Musí byť brané do úvahy, že vyporiadanie dedičov má síce účinky ku dňu smrti poručiteľa, ale že do vyporiadania právoplatným uznesením súdu nie je isté, ako budú ich práva a povinnosti k dedičstvu upravené. Tento osobitný vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku má okrem iného za následok, že až do vyporiadania dedičov právoplatným uznesením súdu sú dedičia považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva a že z právnych úkonov týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení a povinní voči iným osobám spoločne a nerozdielne, pričom ich dedičský podiel vyjadruje mieru, akou sa navzájom podieľajú na týchto právach a povinnostiach.

V sporoch s inými osobami, týkajúcich sa vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sa uvedený vzťah dedičov k poručiteľovmu majetku prejavuje tým, že majú postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov, lebo ide o také spoločné práva a povinnosti, že sa rozhodnutie v spore musí vzťahovať na všetkých dedičov. To platí nielen v prípade, že sa vykonáva vyporiadanie celého poručiteľovho majetku. Obdobne to platí aj vtedy, ak sa vyporiadanie dedičstva vykonáva dodatočne, pretože pôvodné konanie o dedičstve bolo zastavené z dôvodu, že poručiteľ nezanechal majetok, alebo že zanechal len majetok nepatrnej hodnoty. Platí to tiež vtedy, ak sa po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo pôvodné konanie o dedičstve skončené, objaví nejaký nový v pôvodnom dedičskom konaní neznámy poručiteľov majetok. V konaniach, kde sa rieši spornosť dedičského práva, každopádne musia byť aj ostatní dedičia účastníkmi konania, pretože tu ide o nerozlučné spoločenstvo.

41. V právnej vete rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júla 2000 sp. zn. 3 Cdo 131/99, ktorý bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikovaný ako R 65/2003, sa uvádza, že pre sporové konanie v zmysle § 175k ods. 2 O.s.p. treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p., a to ako na strane žalobcov, tak i na strane žalovaných. Na rovnakých právnych záveroch spočívajú tiež ďalšie rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napríklad rozsudok z 27.10.2010 sp. zn. 4 Cdo/120/2009, z 30.05.2011 sp. zn. 1 Cdo/183/2009, z 22.02.2008 sp. zn. 5MCdo/15/2007, zo dňa 20.01.2015 sp. zn. 4Cdo/444/2013).

42. Otázka vecnej legitímácie vyplýva z hmotného práva. Nesprávne určenie okruhu účastníkov v sporovom konaní nemôže súd odstrániť ex offa a nemôže o tomto nedostatku žalobcu poučiť. Neposkytnutím poučenia v tomto prípade nedochádza k odňatiu možnosti pred súdom konať, lebo súd je povinný poskytnúť účastníkovi iba poučenie o jeho procesných právach. Poučenie o vecnej legitímácii by bolo poučením o tom, kto má byť podľa hmotného práva účastníkom konania; také poučenie by ale presiahlo poučovaciu povinnosť súdu a bolo v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania. Pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/197/2010 zo dňa 31.07.2010.

43. Súd pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie preto žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

44. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

V danom prípade súd žalobu v celom rozsahu zamietol, v konaní teda boli v celom rozsahu úspešní žalovaní. Žalovaným v 1. až 4. rade súd priznal nárok na plnú náhradu trov konania, pričom o konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Žalovaným v 5. až . 10 rade v súvislosti so súdnym konaním žiadne trovy nevznikli, súd im preto náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.